

HOROLEZEC

ROČENKA
ČESKÉHO
HOROLEZECKÉHO
SVAZU 2013

ČESKÝ HOROLEZECKÝ SVAZ / CZECH MOUNTAINEERING ASSOCIATION

ROČENKA
ČESKÉHO
HOROLEZECKÉHO
SVAZU 2013

HOROLEZEC

Neperiodická tiskovina, neprodejné

Editor: Božena Valentová

Obsah příspěvků je platný k 31. 12. 2013

Textová korektura: Pavla Doubková

Grafická úprava: Eva Jandíková, Computer design studio

Tisk: tiskárna Dvořák, Dobříš

Fotografie použité v koláži na titulní straně obálky:

Ondřej Beneš, Karel Hegr, Marek Holeček,

Dušan Janák, Petr Jandík, Karel Pazourek,

Jan Pleticha, Marek Smolka

Fotografie na zadní straně obálky: Marek Smolka

foto Ondřej Pekárek

S koncem roku je čas na další ročenku Českého horolezeckého svazu, v pořadí již pátou, a tedy tak trochu jubilejní.

První ročenka na konci roku 2009 byla černobílým hledáním. O jejím zaměření či obsahu jsme neměli přesnější představu, jasné bylo jen to, že chceme členům ČHS nabídnout něco navíc, pro radost i za to, že se k horosvazu hlásí.

Podoba ročenky krystalizovala postupně. V roce 2010 přišel Petr Resch s konceptem událostí roku, které rekapituluji to nejlepší nebo nejzajímavější, co se v horách, na skalách nebo na „překližce“ odehrálo v podání našich (horo)lezců a skialpinistů. Díky tomu jste si mohli připomenout výstupy na osmitisícovky (Gasherbrum, Annapurna, Nanga Parbat...), významné horské i bigwallové počiny (Alpská trilogie, Erectissima, Alpes Angels...), top přelezy na skalách i gravitaci se vzpírající kroky na kamenech (Golpe de Estado, Change, Teranova...), výkony se zbraněmi (Law and Order, Ironman) i medailové zisky na závodech (Adam Ondra, sourozenci Hrozovi...).

Ročenku od počátku provází rozhovory s těmi, kdo na české nebo i světové horolezecké scéně něco znamenají, nebo vzpomínky na ty, kdo mezi námi již nejsou. Prostřednictvím ročenky jste se tak mohli blíže seznámit nejen s Adamem Ondrou a Márou Holečkem, ale také s Igorem Kollerem, Ondrou Benešem nebo klasickým pískařem Petrem Slaninou alias Špekem a dalšími, nebo si připomenout Radana Kuchaře či Zuzanu Hofmannovou. Pravidelnou součástí ročenky jsou i články, kterým pracovně říkáme „servisní“, jejichž cílem je poskytnout vám informace o tom, co ČHS dělá (údržba skal, akce pro mládež apod.).

To vše vám nabízíme i nyní, s jedinou výjimkou... Všechny ročenky od začátku prováděl úvodník Zdeňka Hrubého, předsedy ČHS. Originální, textově neotřelý („noční můra“ jazykového korektora) a vždy plný radosti z toho, že máme skály a hory a můžeme na ně lézt nebo v nich jen tak být.

Nenapadlo by nás, že právě Zdeňkův typický úvodník bude v letošní ročence chybět. Známé pořekadlo, že „neštěstí nechodí po horách, ale po lidech“, pro horolezce neplatí. Neštěstí chodí po horách a po skalách a i letos si vybralo své oběti. Vedle Zdeňka Hrubého, který zahynul při sestupu z Gasherbrumu I, odešel také Jakub Macek, který upadl při jednom z extrémních sjezdů v Peru, z Baruntse se nevrátili Jakub Vaněk a Petr Machold, zemřel čestný člen ČHS Karel Cerman a na jihočeských skalách skončil život předsedy jedné z komisí ČHS Honzy Poláka.... Vzpomeňme nejen na konci roku na všechny, kdo tu již nejsou, i na ty, kterým nečekaně ulomený chyt, náhlý zvrat počasí nebo nedostatečné jištění změnilo dočasně nebo dokonce trvale život.

Riziko při horolezectví, zejména v horách, ale ani na skalách, nelze zcela eliminovat. Ale i tak: Horolezectví nás baví, pro mnohé to není jen náplň volného času, ale způsob života, seberealizace, a někteří jsou v tom zatraceně dobří. Přejeme všem, kteří mu v jakékoli jeho podobě propadli, aby jim to vydrželo a horolezectví jim i nadále přinášelo radost i úspěchy, pokud možno bez bolestných ztrát.

Českému horolezeckému svazu přejeme, aby mu horolezci zůstali věrní a uměli ocenit, že se o ně někdo stará a bojuje za jejich zájmy.

Výkonný výbor ČHS

1	Editorial
2–11	Události roku 2013
2-3	<i>Velehory a hory</i>
4	<i>Další hory a big wall</i>
5	<i>Skialpinismus</i>
6	<i>Skály</i>
7	<i>České písky</i>
8	<i>Bouldering</i>
9	<i>Ledy a drytooling</i>
10	<i>Závodní lezení</i>
11	<i>Závodní drytooling a skialpinismus</i>
12	Závody mládeže Tendon
14-15	Kejda Ski Team
16-18	Dvě dámy českého lezení
19-21	O ochraně přírody a lezení
22	Rok s ČHS
23	Zdeněk Hrubý

Expedice Gasherbrum, všechna foto archiv Marek Holeček

Sezóna 2013 nezačala pro to „opravdové“ horolezectví vůbec špatně. Mára Holeček se Zdeňkem Hrubým zahájili svůj třídlínný projekt Never Stop Exploring velkým úspěchem – novou cestou SZ pilířem na Talung ve východním Himálaji. Cestu vylezli alpským stylem a nazvali ji Thumba party. Stručná charakteristika prvovýstupu – 7 349 m, obtížnost M6+, WI6, délka 2 500 m – jej řadí k horolezeckým počínům, o kterých se hovoří na mezinárodní lezecké scéně. Pro Máru dvojnásobná satisfakce, protože se mu podařilo sundat „pytel“, který zde při prvním pokusu o prvovýstup zanechali v roce 2004 s Tomášem Rinnem. Prvovýstup získal ocenění ČHS Výstup roku a 2. místo v soutěži Horolezec roku 2013.

Dalším sundaným „pytlem“, pro Máru i Zdeňka, měl být prvovýstup na Gasherbrum I. (8 068 m), o který se oba pokoušeli již v roce 2009. Bohužel se tak nestalo. Odjezd do Pákistánu, který oba po brutálním útoku na mezinárodní horolezecký tábor dlouho zvažovali, nebyl završen kýženým prvovýstupem, ale smrtelným pádem Zdeňka Hrubého při sestupu. Zdeňkova smrt téměř zastínila fakt, že se v rámci této malé expedice podařilo vystoupit na oba Gasherbrumy dalším dvěma členům, Tomáši Petřečkovi a Radkovi Novotnému.

V týž den, kdy zahynul Zdeněk Hrubý, se Jiřímu Pliskovi a Ondřeji Mandulovi podařil prvovýstup západním pilířem na do té doby nezdolaný, 6 422 m vysoký Uzum Brakk. Pracovní název cesty – Ve správný čas na správném místě – získal souběhem událostí zvláštní nádech. Jiří Pliska jej na horyinfo.cz okomentoval takto: „Je to 1600 m převýšení, pilíř – 35 délek + asi 400 m sněhového sólování, 6 b, A1, M5, 70 st. :-), 3 dny nahoru (s jedním biváčkem bez spacáku) a 1 den dolu + 1 den pod stěnu a jeden den zpět (ale jsou to jen 2,5 h), pak jsme byli dva dny mrtví v BC“.

Velehory a hory

Na Pavla Vrtíka alias Baču se dá spolehnout, prakticky každý rok přijde s nějakým horským výstupem, který upoutá pozornost. Jeho letošním příspěvkem, nejen do ročenky, je Severní kuloár Dru „direkt“, táhnoucí se do sedla (3 698 m) mezi věžemi Grand a Petit Dru nad Chamonix, který přešel za 15 hodin s Janem Strakou, v doprovodu fotografa Pavla Nesvadby. M8, OS, 800 m, čestné uznání v soutěži Výstupy roku 2013.

Téměř před uzavěrkou přišly informace z Tater: Janu Strakovi a Lukáši Abtovi se před Vánocemi podařil volný přelez „hákováčky“ Popradská střecha v Satanově galerii, pět délek, M9. Pavel „Bača“ Vrtík a Martina Kratochvílová vytvořili v předvánočním čase prvovýstup Bílý rys v SV stěně Rysů, 13 délek max. obtížnosti M6/A2 plus 300 m dolez na vrchol.

Severní kuloár Dru direct, obě foto Pavel Nesvadba

Další hory a Big Wall

Los Checos Banditos, obě foto Ondřej Beneš

V květnu vylezla lezecká dvojice Ondřej Beneš a Pavel Bohuněk novou cestu na šestisetmetrovou žulovou stěnu La Esfinge (5 325 m) v Peru. Nazvali ji Los Checos Banditos. Cestu, jejíž nejtěžší délka má klasifikaci 7c, osadili a vylezli za 4 dny, následný volný přelez se v důsledku zhoršeného počasí nekonal. Cesta má alpský charakter s některými psychicky náročnými délkami, což vysvětlil Ondra takto: „Asi největší obtíž byla pro nás nadmořská výška a myšlenka na to, že máme pouze dvě baterie, které nemáme jak dobít. Proto jsme se snažili do cesty osadit co nejméně postupových nýtů, a tím jsou některé délky poměrně morálové.“ Prvovýstup byl oceněn čestným uznáním ČHS Výstupy roku 2013.

Dionýsos, obě foto archiv Dušan Janák

Česko-slovenská trojice Dušan Janák, Vašek Šatava a Miro Peťo vylezli v polovině srpna na Petit Jorasses v oblasti Mont Blancu novou cestu, kterou nazvali Dionýsos, na památku „Dina“ Kuráňa, špičkového slovenského alpinisty, který zahynul na konci roku 2012 v Tatrách. Zhruba 750 m lezení v pevné skále, 18 délek, klíčová délka 7 b/c fr., vklíněnce, bez fixů a bez vrtačky, to vše za 60 hodin. Autoři prvovýstupu vyzývají k opakování, a protože Dionýsos je také bůh vína, za první opakování vypisují odměnu v podobě láhve prvotřídního vína s originální vinětou.

Skialpinismus

V roce 2013 o sobě dali pořádně vědět skialpinisté. Jiřímu Švihálkovi a Jakubu Mackovi z Kejda Ski Teamu se podařilo uskutečnit prvosjezd SV stěnou Ranrapalca v Peru. Jedná se o vysokohorský sjezd extrémní strmosti, pro který bývají málokdy podmínky. Nadmořská výška 6 162 m, převýšení 1 000 m, převýšení obtížného úseku 800 m, průměrný sklon 40° a max. sklon až 55°. Sjezd byl oceněn Výstupem roku 2013. Jakub Macek si jej bohužel již nepřevzal, neboť při jednom z dalších sjezdů v Peru zahynul.

Extrémním sjezdům v Peru (Ranrapalca, Nevado Copa, Tocllaraju) předcházela řada velmi obtížných sjezdů (11 z nich se sklonem více než 50°), kterými se členové Kejda ski teamu, Jiří a Ondřej Švihálkovi a Jakub Macek, na Peru připravovali. Na svém kontě mají prvosjezdy na Lofotech, obtížné tatranské sjezdy (např. Z hrana Kežmarského štítu, Němec-ký žebřík, Malý Pyšný štít), Pallaviciniho a Gervasuttiho žlab nebo Ostruhu Brenvy z Mont Blancu.

Kamčatka, foto archiv Jan Paľa

Pallavicini Rinne, foto archiv Kejda Ski Team

Na konci dubna vyjela česko-slovensko-ruská skupina skialpinistek a skialpinistů na poloostrov Kamčatka, kde se jim podařilo zopakovat řadu sjezdů z aktivních i vyhaslých vulkánů, stejně tak uskutečnit několik česko-slovenských prvosjezdů. Jedním z nich byl vulkán Bakening (2 278 m), v jehož okolí se podle dostupných informací pohybovali pouze free-rideři v rámci heliskiingu. Nejvyšším dosaženým a sjetým vrcholem byl vulkán Korjaksij (3 456 m), kdy výstup začínal ve výšce 830 m a na vrchol dorazila smíšená devítičlenná skupina po 7,5 hodinovém výstupu. Sjezd z Korjaského s převýšením přes 2 600 metrů byl slovenským prvosjezdem a českým ženským prvosjezdem.

Josef Šimůnek a Štěpán Bečvář vystoupili na nejvyšší horu Antarktidy Mount Vinson a 14. prosince, přesně 102 let po Roaldu Amundsenovi, dosáhli Jižního pólu.

Skály

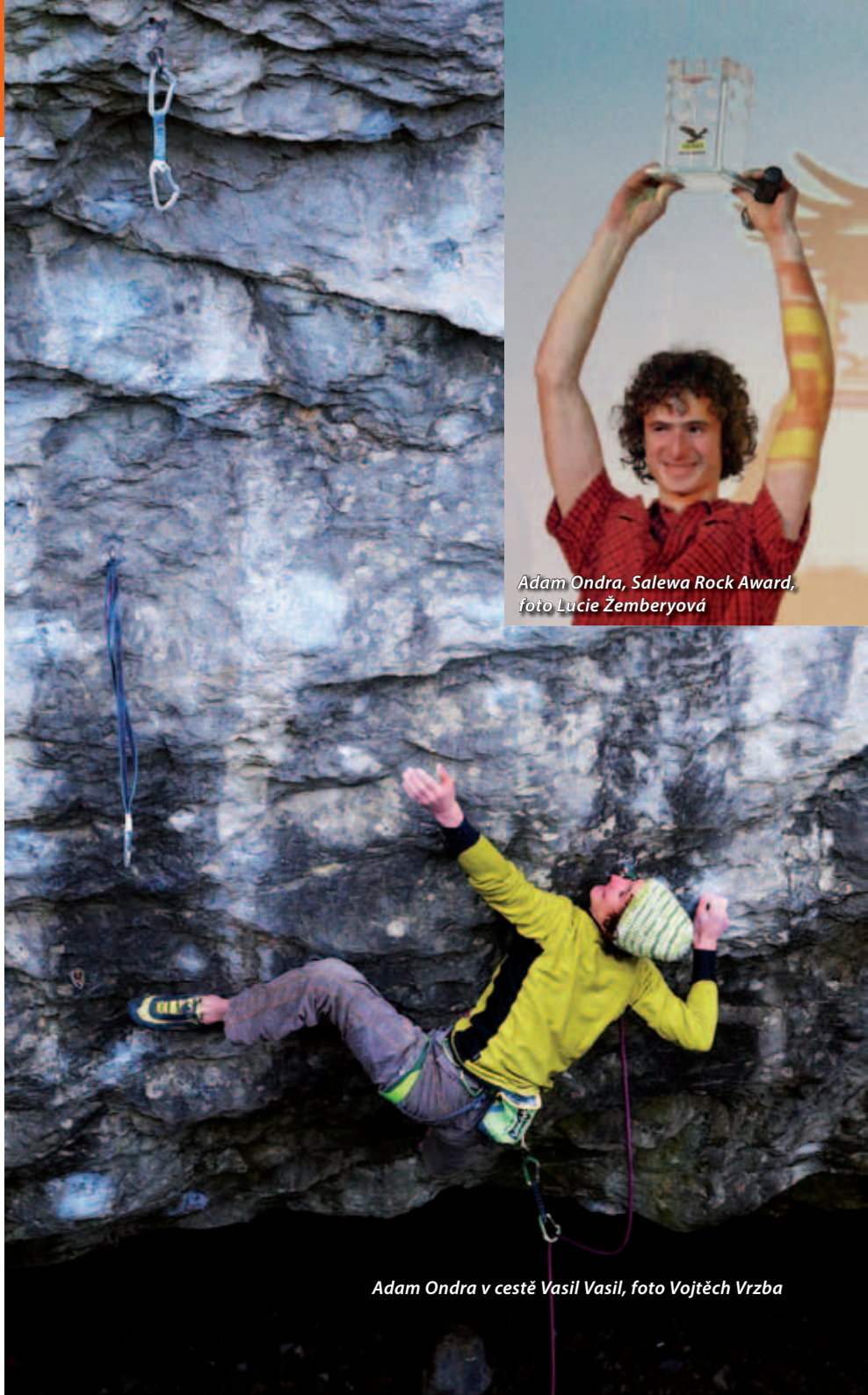
Skalnímu lezení nejen v této části ročenky, ale hlavně na mezinárodní lezecké scéně, vévodí Adam Ondra. Letošní rok zahájil přelezem druhého 9 b+, cesty La Dura Dura ve španělské Olianě. Cestu navrtal Chris Sharma, kterému se přelez podařil až po Adamovi.

Adam má letos na svém kontě i další světové přelezy: Na začátku prázdnin Cabane au Canada ve švýcarském Rawylu (9a, druhé OS dané obtížnosti na světě), v oblíbeném Flatangeru pak Iron Curtain (9 b) a Move (9 b/b+), k tomu další „9 áčka“ (Hell Racer, Kangaroo's Limb) a téměř v závěru roku Vasil Vasil v Moravském krasu – historicky první cesta oklasifikovaná 9 b+ francouzských v ČR. Není divu, že právě Adam převzal letos na festivalu v Arcu cenu Salewa Rock Award, která patří nejlepšímu skalnímu lezci. Adam ji získal již počtvrté a opět ve velké konkurenci, neboť dalšími nominovanými byli Chris Sharma, Alexander Megos a Steve McClure. Na české scéně patří Adamovi další titul Horolezec roku, Výstupy roku 2013 za Change a čestné uznání za Cabane au Canada.

foto archiv Edity Vopatové

Ve společnosti Adama je těžké se prosadit. Bylo by ale škoda nezmínit Editu Vopatovou. V lednu přelezla ve Španělsku cestu Chris Sharmy China Crisis (8 b+, PP, 35 m), za kterou dostala při Výstupech roku 2013 čestné uznání, a po prázdninách přidala Land of Confusion (8 b+).

*Adam Ondra, Salewa Rock Award,
foto Lucie Žemberyová*

Adam Ondra v cestě Vasil Vasil, foto Vojtěch Vrzba

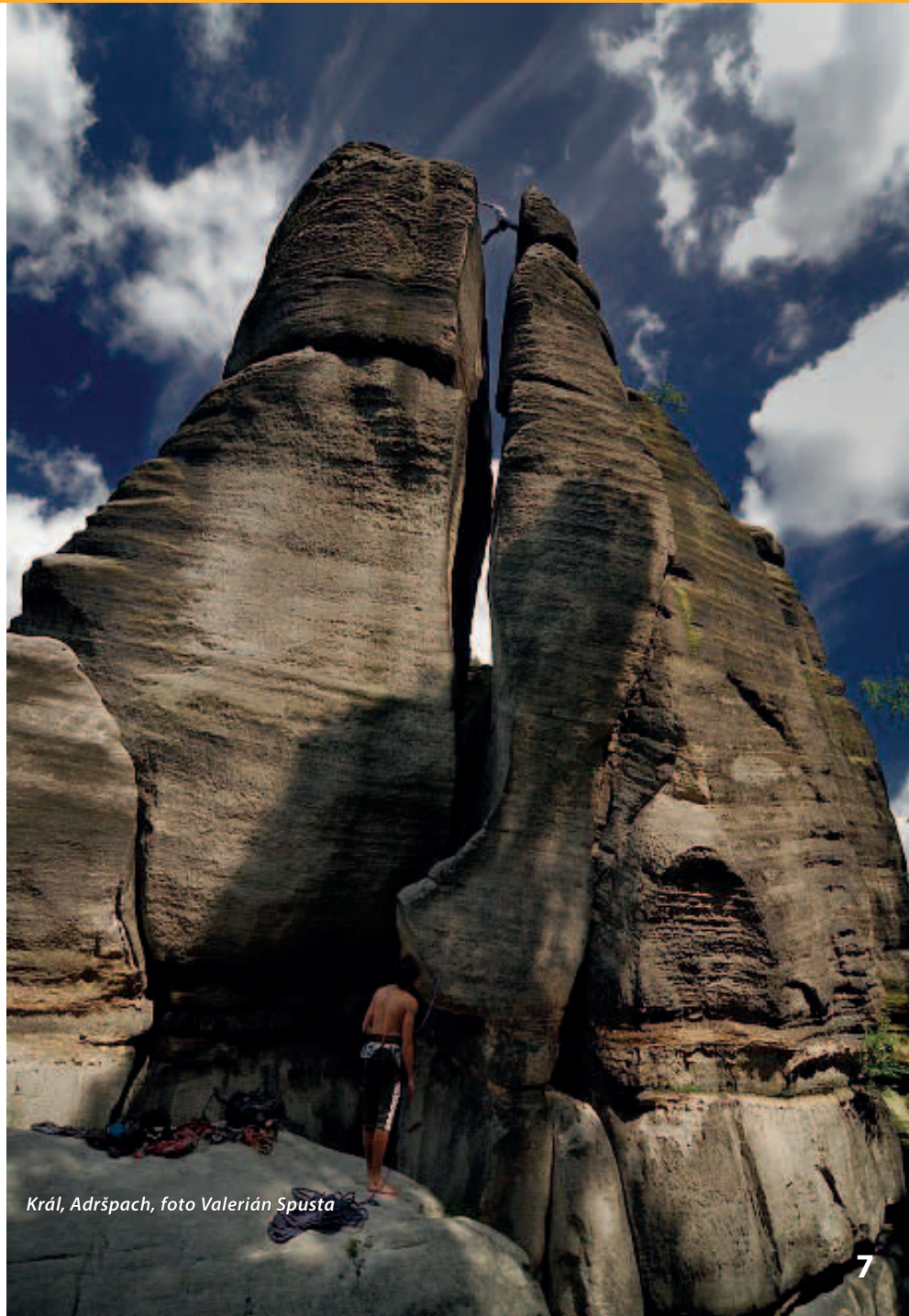
O nových prvovýstupech nebo přelezech těžkých cest na českých pískách máme bohužel málo zpráv. Není to ale tím, že by se na písku nic významného nedělo, jde spíše o to, že se písaři, ani ti nejlepší, obvykle nechlu-
bí (v pozitivním slova smyslu).

Většinou jim nejde jen o absolutní obtížnost cest, ale také jejich morálovou hodnotu, logiku a krásu zvolené linie a hlavně radost z nové cesty nebo opakování nějakého vyhlášeného „prásku“.

„Top Ten“ výstupů na písku neznáme, se značnou jistotou ale můžeme říci, že to nejlepší a nejzajímavější na českých pískách mají na svědomí známá jména – především v Českém ráji působící Kuba Cicvárek, Petr Slanina alias Špek, na Broumovsku Pavel Hrubý „Alberto“ a Míra Mach, v oblasti Labských pískovců Tomáš Sobotka nebo Ondra Beneš..., každý se svým nezaměnitelným stylem a přístupem, který se pozná nejen na charakteru cesty, jistě, ale i na názvech nových cest... Doufáme, pánové, že v příští ročence budeme moci být konkrétnější.

foto Petr Jandík

Král, Adršpach, foto Valerián Spusta

Bouldering

Výbornou sezónu má za sebou Martin Stráník, jedna ze stálíc naší nejen boulderingové scény. Jeho únorový přelez boulderu Dunkelkammer 8 B+ v německé Frankenjuře byl oceněn čestným uznáním ČHS v rámci Výstupů roku 2013. O tom, že se Martinovi daří, svědčí také přelez boulderu Memento (8 B+) v Silvrettě, považovaný dříve za jeden z nejtěžších boulderů na světě, More Shinning (8 B/8 B+) v téže oblasti, Leda Kost za 8 B na Holštejně nebo Schlachtfest za 8 B/8B+ v saském Bahratalu.

Letošní ocenění v rámci Výstupů roku, byť „jen“ v podobě čestného uznání, si odnesl Adam Ondra za boulder Rámájana 8 B+; také díky němu vyhrál letošní, již jedenáctý ročník Beal Petrohradského padání, kterého se navzdory opravdu špatnému počasí zúčastnily čtyři stovky lezců. Aby ne, petrohradská oblast je považována za jednu z nejlepších bouldrových lokalit v Evropě.

Martin Stráník, foto Kateřina Matějčková

Adam Ondra, Rámájana, foto Karel Hegr

Ledy a drytooling

Lucie Hrozová, Kandersteg, foto Libor Hroza st.

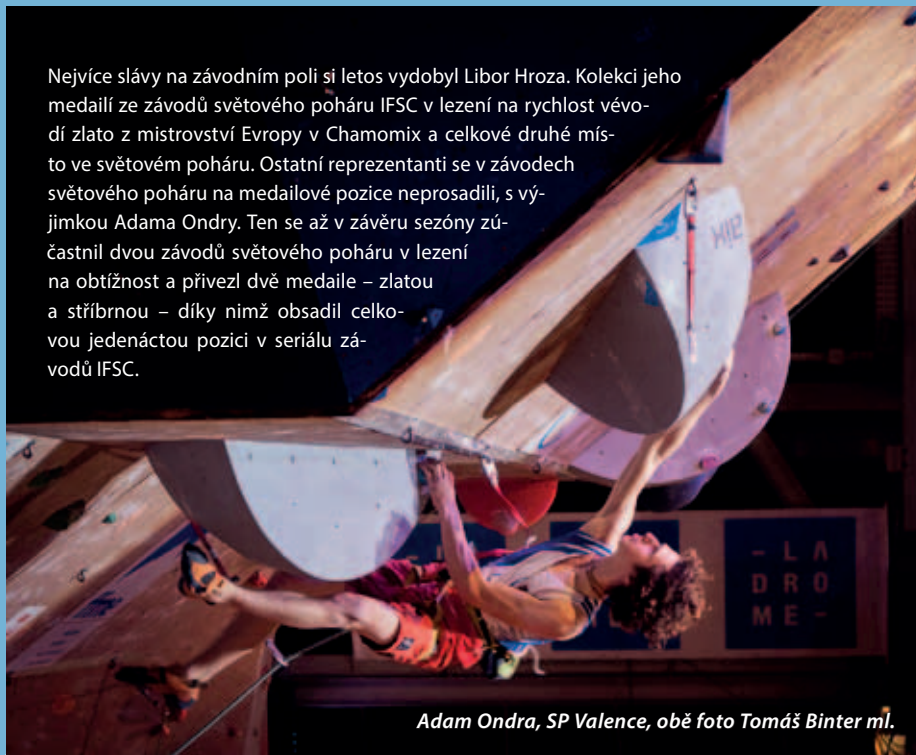
Lucie Hrozová, foto Pavel Nesvadba

Tuzemské ledolezení a drytooling je „one woman show“ v podání Lucie Hrozové, která hned na začátku února zkompletovala ve švýcarském Eptingenu trilogii extrémních drytoolových cest Roberta Jaspera. K přelezu cesty Spiderman (M13) přidala na začátku února 2013 cestu Superman (M13+) a jen pár dní nato i čistě drytoolingovou cestu Ironman (M14), čtyřicetimetřovou cestu, která vede přes převislou skálu k ledopádu a Robert Jasper ji vytvořil na začátku roku 2012. Lucie se tak stala první ženou na světě, která má na svém kontě drytoolovou cestu s touto klasifikací. Za Ironmana získala Výstup roku 2013 a druhé místo v soutěži Horolezec roku 2013 na Mezinárodním festivalu alpinismu, kde ceny předával právě Robert Jasper.

Ve stopách, a tím i trošku ve stínu Lucie Hrozové se na začátku března vydal Mirek Matějec, který přelezl cestu Ironman a následující den pak i cestu Superman.

Závodní lezení

Nejvíce slávy na závodním poli si letos vydobyl Libor Hroza. Kolekci jeho medailí ze závodů světového poháru IFSC v lezení na rychlost věvodí zlato z mistrovství Evropy v Chamomix a celkové druhé místo ve světovém poháru. Ostatní reprezentanti se v závodech světového poháru na medailové pozice neprosadili, s výjimkou Adama Ondry. Ten se až v závěru sezóny zúčastnil dvou závodů světového poháru v lezení na obtížnost a přivezl dvě medaile – zlatou a stříbrnou – díky nimž obsadil celkovou jedenáctou pozici v seriálu závodů IFSC.

Adam Ondra, SP Valence, obě foto Tomáš Binter ml.

Z mistrovství ČR v boulderingu, které se konalo ve Slaném, si zlaté medaile přivezli Nelly Kudrová a Martin Stráník. Vítězi MČR v lezení na obtížnost se ve Zlíně stali Edita Vopatová a Martin Stráník. Mistrovský a současně letošní jediný závod v lezení do-

spělých na rychlost se konal v Kladně a prvenství v něm získali Lucie Hrozová a Jan Kříž.

Úspěchy na mezinárodních závodech zaznamenala česká mládežnická reprezentace. Na mistrovství Evropy juniorů v Imstu se do první desítky probojo-

ME mládeže Imst, foto Leoš Pail

*Libor Hroza ml.,
ME Chamomix 2013*

val Jan Kříž v lezení na rychlost a česká výprava od-
sud přivezla celkem deset bodovaných míst a čtyři
místa v první patnáctce. Malá šestičlenná mládež-
nická reprezentace se neztratila ani na mistrovství
světa juniorů v Kanadě, kde se pět jejích členů do-
stalo do semifinále. Jan Kříž vybojoval čtvrté mís-
to v lezení na rychlost a Tereza Svobodová obsadila
jedenáctou příčku v lezení na obtížnost.

Na MČR mládeže v lezení na obtížnost v Písku vy-
bojovali prvenství Ondřej Slezák a Nela Tvrzníko-
vá (kat. D), Matěj Burian a Lenka Slezáková (kat. C),
Petr Kliger a Katka Zachrdlová (kat. B), Martin Jech
a Jana Vincourková (kat. A) a v juniorech Petr Čer-
mák a Tereza Svobodová. Z málo obsazeného MČR
mládeže v lezení na rychlost si zlaté medaile odvez-
li Lukáš Doleček a Tereza Cibulková (kat. D), Matěj
Burian a Hana Křížová (kat. C), Pavel Krutil (kat. B)
a v kategorii A Jan Kříž a Veronika Scheuerová.

Závodní drytooling a skialpinismus

K dámské světové špičce v závodním ledolezení nebo spíše drytoolingu patří Lucie Hrozová, která ze závodů letošního světového poháru (IWC – Ice World Cup pořádaný UIAA) přivezla dvě bronzové a jednu zlatou medaili a v celkovém hodnocení IWC obsadila čtvrté místo. Na mistrovství světa v Jižní Koreji v Cheongsongu, které bylo netypicky zařazeno na začátek závodní sezóny, vybojovala páté místo. Na historicky prvním juniorském mistrovství světa, které se konalo ve švýcarském Saas Grund, se dařilo juniorce Martině Kratochvílové, která z tohoto závodu přivezla stříbrnou medaili.

Vítězkou mezinárodního MČR v drytoolingu na obtížnost, které se konalo již tradičně na začátku prosince v Brně, se stala bez překvapení Lucie Hrozová. V kategorii mužů získal mistrovský titul Jan Straka, kterého ovšem porazil Slovinec Janez Svoltjšak.

Lucie Hrozová, foto Pavel Nesvadba

Mistrovství Pelvoux 2013, foto 3x Štěpán Pleskač

Radoslav Groh, Jan Hepnar, MS Pelvoux

Dominik Sádlo, MS Pelvoux 2013

Již téměř tradičně početně úsporná reprezentace v závodním skialpinismu se zúčastnila mistrovství světa, které se konalo ve francouzském Pelvoux. Nejúspěšnější byl junior Dominik Sádlo, který se ve dvou závodech dostal do první desítky (osmé místo ve verticalu, desáté místo v závodě jednotlivců). Uznání zaslouží také Petra Volfová, která v závodě jednotlivců vybojovala deváté místo.

Mistry ČR se na tradičním závodě ve Špindlerově Mlýně v kategoriích dospělých stali Michal Štantejský a Karolína Grohová. V kategorii juniorů zvítězil bez překvapení Dominik Sádlo, v juniorkách vyhrála Lucie Luštincová. Vítězi nejmladší kategorie kadetů se stali David Novák a Lenka Hanušová.

Božena Valentová

Závody mládeže Tendon 2013

foto archiv ČHS

Tradice pořádání závodů dětí a mládeže ČHS v lezení na obtížnost úspěšně pokračovala pod značkou Tendon i v roce 2013. Společnost Lanex, a. s., která je výrobcem lan Tendon, podporuje soutěživou mládež cenami pro závodníky na stupních vítězů, a to ve všech mládežnických kategoriích (a že jich je). Kromě toho pořadatelům jednotlivých závodů dodává svoje lana na jištění.

V roce 2013 se pod značkou Tendon uskutečnily opět dva seriály závodů. Tendon Český pohár mládeže v lezení na obtížnost 2013 je seriálem závodů 2. kategorie, jehož součástí je i závod 1. kategorie, tedy Mistrovství ČR mládeže v lezení na obtížnost. Závodilo se podle Pravidel soutěžního lezení ČHS pro rok 2013 a navazujících prováděcích předpisů. Tyto pohárové závody hostily především zkušenější lezce, kteří se závodnímu lezení plně věnují a závodí tam i členové mládežnické reprezentace.

Tendon Cup regionální pohár mládeže v lezení na obtížnost 2013 byl oproti Tendon Českému poháru opět určen pro začínající a středně pokročilé lezce do 16 let. Platily pro něj proto určité výjimky ze soutěžních pravidel, které

upravují například způsob jištění nejmladších kategorií, prohlídku cest a podobně. Vše s cílem posílit zaměření těchto závodů na ty, kteří si chtějí závodění vyzkoušet a rozhodnout se, zda chtějí závodit i nadále a například svůj čas do velké míry podřídít tréninku.

Závody Tendon Českého poháru mládeže v lezení na obtížnost 2013 proběhly postupně v Praze, ve Svitavách, v Pardubicích, Jičíně a v Písku, kde se konalo mistrovství ČR; finálový závod Českého poháru proběhl v Chocni.

Vítězové Tendon Českého poháru mládeže 2013

Věkové kategorie	Chlapci	Dívky
D (nar. 2002 a mladší)	Marek Jeliga	Nela Tvrzníková
C (nar. 2000 – 2001)	Matěj Burian	Eliška Adamovská
B (nar. 1998 – 1999)	Vojtěch Vlk	Kateřina Zachrdlová
A (nar. 1996 – 1997)	Martin Jech	Jana Vincourková
J (nar. 1994 – 1995)	Petr Čermák	Iva Vejmolová

Vítězové Mistrovství ČR – Tendon Český pohár mládeže 2013

Věkové kategorie	Chlapci	Dívky
D (nar. 2002 a mladší)	Ondřej Slezák	Nela Tvrzníková
C (nar. 2000 – 2001)	Matěj Burian	Lenka Slezáková
B (nar. 1998 – 1999)	Petr Kliger	Kateřina Zachrdlová
A (nar. 1996 – 1997)	Martin Jech	Jana Vincourková
J (nar. 1994 – 1995)	Petr Čermák	Tereza Svobodová

Závody Tendon Cup regionálního poháru mládeže 2013 se konaly v Olomouci, Sobotce, Orlové, Újezdě nad Lesy a v Trutnově; konečné výsledky byly vyhlášeny na posledním závodě ve Vyškově.

Vítězové Tendon Cup regionálního poháru mládeže

Věkové kategorie	Chlapci	Dívky
E (nar. 2004 a mladší)	Šimon Cibulka	Markéta Janošová
D (nar. 2002 – 2003)	Jakub Kümmel	Eliška Hobzová
C (nar. 2000 – 2001)	Kevin Výrostko	Lenka Slezáková
B (nar. 1997 – 1999)	Zbyšek Černohous	Anna Peichlová

Děkujeme všem závodníkům za účast. Jejich rodičům, trenérům či oddílovým vedoucím za množství obětavé práce, které svým dětem či svěřencům věnují. Samozřejmě firmě Lanex za dlouhodobou podporu. Pořadatelům závodů, členům komisí, rozhodčím a všem dalším pomocníkům za totéž, bez nich by se tento sport nemohl rozvíjet. A těšíme se na společnou práci v roce 2014, který přinese více závodů a mnohé změny v systému soutěží.

Radana Plevková

 HUDY

MAMMUT

Absolute alpine.

MILLET

MOUNTAIN BY EXPERIENCE

ROCK
EMPIRE

LA SPORTIVA
innovation with passion

 Black Diamond

www.hudy.cz

Kejda Ski Team

Sezóna tradičního skialpinismu se v roce 2013 nesla opět i v duchu opravdu extrémních, strmých sjezdů. Po pár letech se u nás objevila nová generace skialpinistů se zájmem a schopnostmi pro tuto disciplínu na pomezí lyžování a alpinismu. Formace, která si říká Kejda Ski Team, složená z moravského tria Jiří Švihálek, Ondřej Švihálek, Jakub Macek v tomto ohledu zvládla to, co jiným trvá mnoho let.

Kdy a jak vznikl Kejda Ski Team, jak vznikl název?

Kdysi jsme si s pár kamarády založili lezecký oddíl, aby bylo s kým lézt. A Kejda začala podobně. Chtěli jsme dát dohromady neformální skupinu aktivních, nadšených skialpinistů. Postupem času se to nějak profilovalo, začalo se se strmými sjezdy a opravdový zájem nějak se systematicky zlepšovat a nechodit jen takovou turistiku jsme měli my tři – Kuba, Ondra, já. A od té doby už Kejda vždycky znamenala konkrétně nás tři. A název? Kejda, tak jsme začali říkat mokrému sněhu, takové té vatě až šlichtě. A smáli jsme se, že v tom jezdí skialpinisti vlastně nejčastěji a začali jsme si tak říkat.

Jak jste se dostali k extrémnímu skialpinismu a jak se tato disciplína liší od běžného skialpinismu?

Lyžujeme od čtyř let, ale vyrostli jsme v horolezeckých kruzích. Hodně let jsme se věnovali horskému skalnímu lezení, kde je určitá klasifikace a je přirozeností lezců se zlepšovat a jít po tom pomyslném žebříku výš a výš. A hodnotou tam není rychlost, ale obtížnost. Tuhle filozofii jsme z lezení převzali, zdálo se nám naprosto přirozené se zlepšovat a jít po obtížnosti spíše než po výstupové rychlosti, která je ve skialpu tradičnější hodnotou. Výsledkem jsou extrémně strmé sjezdy. Mimochodem, právě ty také mají klasu. O freeride se moc nezajímáme, protože se stále cítíme být horolezci a extrémní lyžování, to je horolezečství v pravém slova smyslu, akorát s lyžemi na batohu a potom na nohou.

Odlíšnost oproti normálnímu skialpu je jen ten sklon sjezdů. Tím je ovšem podmíněna technika lyžování. V nejstrmějších místech musíme používat skákaný oblouk, jediné tak je možné se tam otočit. Když

*Pallavicini Rinne,
fotografie na této dvoustraně Ondřej Švihálek a Jakub Macek*

sešoupáme potenciálně obloučkovatelný terén jen po hranách, nepovažujeme sjezd za zkompletovaný. Drobná odlišnost je ještě v tom, že při strmém sjezdu máme vázání nastavené tak, že nám vůbec nevypíná, protože lyže musí podržet za každé situace a v jedné ruce máme krom hůlky také cepín.

Jak velká je komunita extrémních skialpinistů, kolik lidí tvoří světovou špičku?

V ČR to dělá opravdu jen minimum lidí, na Slovensku o poznání víc. My vlastně tak nějak navazujeme na skupinu, co tu byla před námi, jako Robin Baum, Mára Holubec, Pavel Pospíšil nebo David Fojtík. Těmhle borcům už se do toho ale bohužel příliš nechce, a tak se cítíme trochu osamocení. Na druhou stranu, to co tady z Čechů nesjede téměř nikdo, to v Chamonix jezdí skupina třeba padesáti lidí. Je ale fakt, že ti jsou poskládání ze všech koutů světa a v Chamonix žijí kvůli lyžování.

Z fotek i filmů je zřejmé, že extrémní skialpinismus je sport „na hraně“. Jak se s jeho objektivně vysokým rizikem vyrovnáváte? Změnil se váš přístup po tragické smrti Jakuba Macka?

Předně je potřeba říct, že to riziko je spíše subjektivní. Je to jako free solo, člověk musí jezdit jen takové sjezdy, na které s jistotou má. A taky jen tehdy, kdy je daný sjezd ve správných podmínkách. Ono se třeba málo ví, že v Peru jsme vylezli taky na šestitisícové Quitaraju, lyže jsme vyvláčeli až na vrchol, ale sníl ve stěně nezměkl tak, jak bychom si představovali, a tak jsme šli dolů zase na mačkách a s cepíny. Celé snažení na kopci nám zabralo týden, ale dolů se prostě nejelo. Ale jasně, jak říkal Heini Holzer (jeden z prvních extrémních lyžařů a spolulezec Reinholda Messnera), ať se člověk snaží sebevíc, jedno procento nikdy neolivní. My si myslíme, že jedno procento je fajn sazba za ty zážitky. Co se týká Kubíka, neřekl bych, že to nějak výrazněji změnil náš přístup. Tam se pokazilo více věcí, a to se v horách počítá, ne-li násobí.

Jak a kdy vznikl nápad na expedici do Peru, proč právě Peru?

Vznikl v době, kdy jsem dostal košem od jedné dívky, o kterou jsem moc stál, a potřeboval jsem si zaplnit mysl něčím jiným. A už bylo na čase se podívat do opravdu vysokých hor, protože právě do nich pasuje skialp nejlépe; nadmořská výška je druhý rozměr obtížnosti, hned vedle sklonu. Peru jsme si vybrali z jednoduchého důvodu. Věděli jsme, že v rámci své nadmořské výšky jsou to organizačně i finančně nejlépe dostupné hory. Když jsme si zjistili další podrobnosti, bylo jasné, že Jižní Amerika je správná volba. Peru je země akorát pro Evropana: dostatečně zaostalá, aby to byla exotika a dobrodružství, a dostatečně pokročilá,

aby se tam cítil příjemně a bezpečně. Další výhodou jsou krátké přístupy do base campů, většinou jen jeden den, a tak člověk hravě stihne více kopců za jednu expedici. V neposlední řadě jsou hory v Cordillera Blanca neuvěřitelně esteticky tvarované. Je tam spousta téměř dokonalých pyramid: Artesonraju, Tocllaraju, Alpamayo; jihovýchodní stěna Artesonraju je asi nejnádhernější lyžařskou linií světa. A není tam moc zima.

Příprava na Peru byla velmi důkladná, kde všude jste byli a co jste sjeli?

Celou jarní sezónu jsme se věnovali pouze skialpu a systematicky se tak připravovali na naši vrcholovou akci, ke které jsme přistupovali jako k doposud životní. I jsme kvůli ní přerušili studium. Koukám do deníčku a zjistil jsem, že jsme sjeli 27 sjezdů se sklonem 45° a víc. V březnu jsme vyrazili na norské arktické souostroví Lofoty, kde se nám podařilo několik potenciálních prvosjezdů: severní hřeben Segltindenu (50°), západní svahy Breiflogtindenu (45°), jižní hřeben Moltbaertindenu (46°). Status prvosjezdu lze ovšem málokdy s jistotou potvrdit. Z velkého počtu sjezdů ve Vysokých Tatrách bych pak vypíchnul dubnové sjezdy exponovaných linií v dolině Zeleného plesa: první opakování SZ hrany Malého Kežmaráku s napojením na Nemecký rebrík (50°), Tatarkovu linii z Malého Pyšného štítu (50°), pravděpodobně prvosjezd z Kežmarské kopy cestou Drewnowski-Staniszewski (53°) a jeden z nejobtížnějších sjezdů Vysokých Tater Medené lávky z Lomnického štítu (55°). V Alpách těsně před odletem do Peru jsme stihli ještě tři velké klasiky extrémního lyžování: Pallaviciniho kuloár v severní stěně Grossglockneru (55°), Gervasuttiho kuloár z Mont Blancu du Tacul (55°) a Ostruhu Brenvy z vrcholu Mont Blancu (50°).

Absolvování expedice Peru 2013: 6 x 6 000 (s odhlédnutím od smrti Jakuba) – splnilo vaše očekávání? Co je na Peru pro skialpinisty lákavé?

*Vrchol
Quitaraju,
(6 036 m) ↗*

Absolutně splnilo očekávání. My jsme si říkali, že by se nám tam snad mohlo nebo i mělo celkem dařit, ale lidi kolem nás tomu příliš nevěřili. Potom to pro nás byla velká euforie, když se nám dařil jeden kopec za druhým. My jsme vlastně vylezli všechno, pod co jsme přišli, a krom Quitaraju to i slyžovali. Takže až do toho osudného dne to byl „time of our lifes“, a za to jsem teď zpětně moc rád. Že vím, že poslední měsíc žil Kuba tak, jak chtěl a jak o tom snil. A co se týká nás, nám se tam tak líbilo, že se chceme určitě někdy vrátit. Pro skialpinisty je to úžasně tréninkové hřiště na ještě vyšší hory, je to místo, kde je skoro pořád hezké počasí a pro extrémní sjezdy má obrovský potenciál. Dobré počasí a krátký přístup pod kopce jsou asi hlavní devízou. Tomu, kdo by se tam chtěl vypravit s lyžemi ale doporučuji být hodně rozlyžován, protože lehkých sjezdů je tam málo, a taky se připravit na to, že čím vyšší hory, tím horší poměr lyžování / všechno ostatní. Už jen skutečnost, že sněhová čára tam leží až v 4900 metrech, může někoho odradit. Hlavní rozdíl oproti Evropě je, že v Peru si rozhodně nezalyžuje každý a že se tam už trochu hůř dýchá.

A další plány?

Ondra se musí zase trochu vrátit ke studiu, což je škoda, protože se naše cesty maličko rozdělí. Ale věřím, že snad ne na dlouho. V zimě si chceme ještě užít jednu společnou, exotickou akci a pojedeme na dva a půl týdne do Maroka do Vysokého Atlasu. Já se potom chci celé jaro připravovat klasicky v Tatrách a v Alpách na další expedici, která povede tentokrát už do Asie.

Byl jsem totiž kluky ze Slovenska pozván na jejich expedici na Dhaulagiri, kde bychom rádi dokončili to, co tam skvěle začal David Fojtík. Slušelo by se, kdyby už konečně někdo slyžoval Dhaulagiri kompletně, z vrcholového hřebene až do jedničky či base campu. David říká, že to jde.

Poslední otázka: vzhledem k tomu, že jste z Brna a do hor musíte dojíždět, kterou lokalitu považujete za svou domovskou oblast?

Brnáčku neboli Chatu pri Zelenom plesu v Tatrách. To je jasná srdcovka, kam se stále vracíme, trávíme tam Silvestry s oddílem a tak. I když co se týká lyžování, už jsme tam trochu vyčerpali potenciál.

*Na otázky odpovídal
Jiří Švihálek,
ptala se Božena Valentová.*

Dvě mladé dámy českého lezení

Rozhovor s Lucíí Hrozovou a Editou Vopatovou

Obě něžné, ale přece zapeklitě silné dívky asi nejlépe představí výčet úspěchů při lezení v přírodních terénech, pro něž jsem za měřítko použil ocenění ČHS Výstupy roku a tabulkově jednodušší výčet úspěchů závodních.

Lucie:

Výstupy roku: Ironman M14, Eptingen, Švýcarsko
Illuminati M11+ W6+ (4 délky), Val Lunga, Itálie
Law and Order M13+, Diebsöfen, Rakousko

1. místo SP drytooling Busteni, Rumunsko
řada umístění do třetího místa na závodech SP v drytoolingu, 2 x celkové čtvrté místo ve SP v drytoolingu, mnohonásobná mistryně ČR v drytoolingu a v lezení na rychlost na umělé stěně.

Edita:

Čestná uznání: China Crisis 8 b+, Oliana, Španělsko
Desaster 10+, Frankenjura, Německo
Ztracený sen Xb, Teplické skály, Čechy
Fiese Luise 10, Frankenjura, Německo

1. místo MČR obtížnost, finálová umístění v ČR, vítězství v ČR v boulderingu

Pár společných otázek.

Jakou máte přírodní barvu vlasů?

Lucie: Světle hnědá.

Edita: Jsem blond.

U obou z vás sehráli nemalou roli při rozhodování, jaký sport si zvolíte, vaši rodiče. Jakou přesně? Je to výhoda?

Lucie: Roli určitě sehráli, když máte v rodině horolezce, je téměř obtížné tomu nepropadnout také. Navíc já jsem se v tom doopravdy našla. Bivaky pod skálou, záhraby ve sněhu... lezení je někdy tvrdý sport, dřina, ale také úžasné dobrodružství, a když pro to mají pochopení a můžou vás podpořit ti nejbližší, je to velké plus.

Edita: Naši mě od mala vedli k různým sportům (jako třeba cyklistika, gymnastika, běhkování, lyžování, atletika, lezení atd.). Nejvíce mě bavilo lézt. Takže mě podporovali v tom, co mi šlo a bavilo nejvíce.

Časem jsem začala trénovat. Ostatní sporty dělám do teď, ale jen jako doplňkovou aktivitu. Mít rodiče lezce je určitě výhoda! Díky nim jsem se podívala do různých lezeckých oblastí a procestovala kus světa.

Na kterou svou první cestu ve skalách si vzpomenete?

Lucie: Není to určitě první cesta, ale vzpomínám na Římské lázně v Ostrově. Byla jsem ještě docela prcek a pamatuji se, že když jsem tu cestu vylezla tak za mnou přišli kluci z Ostrova a řekli mi, že teď už s nimi klidně můžu na pivo.

Edita: Jestli myslíš, jakou první cestu jsem kdy vylezla, tak to si opravdu nevzpomenu. Ale určitě to byla nějaká dvojka v Tisé. Tam jsem vyrůstala.

Kolik uděláte shybů?

Lucie: Záleží na tréninkovém období. Přes léto to asi moc nebude, během zimy, když jsem hodně na cepínech, tak asi okolo dvaceti – třicet. Nepřikládám tomu ale velký význam, ten spatřuji spíše v komplexnosti.

Edita: Kdybych se kousla tak kolem dvaceti.

Vymenujte pět svých největších lezeckých úspěchů.

Lucie: Jsem zdravá a ve zdraví jsme s mým lezeckým parťákem Mírou Matějcem zvládli jednu z nejtěžších a nejnebezpečnějších mixových cest na světě. Lezení mě stále baví a naplňuje. Když jsem si letos díky výhře ve světovém poháru mohla poslechnout českou hymnu, tak to byl pro mě také moc krásný zážitek. A mám taky parádního přítele, se kterým to můžu všechno sdílet.

Edita: Největší úspěch je to, že zatím se mnou tělo spolupracuje a že jsem našťěsti (zaklepávám) neměla nikdy dlouhodobé zranění. Zatím bojuji jen s únavou a občas s nataženými svaly. Mimo to si moc vážím přelezení cest v obtížnosti 8 b+, jelikož to byly cesty na mé hranici. Taky jsem sama sebe překvapila, že jsem letos vyhrála MČR v obtížnosti a ČR v boulderingu v Teplicích nad Metují. Dva roky jsem teď nezávodila, takže to pro mě byl příjemný návrat.

Lucie Hrozová, Edita Vopatová, foto Ondra Beneš

Kdo je nebo byl podle vás největším horolezcem České republiky? A kdo tím světovým?

Lucie: Můj tip je Kuba Hlaváček a Silva Rajflová. Když nebudu brát v potaz výšku, tak asi každý horolezec, který smýšlí fair play.

Edita: Více se zajímám o sportovní lezení. V horolezecké branži se moc nepohybují. Ale z těch lidí, které znám, tak za nejlepší horolezce považuji Míru Smídu a Máru Holečka. A z ženských Zuzku Hofmannovou. Z těch světových, tak asi Messner.

Více o Lucii...

Přelezla jsi prakticky všechny nejtěžší drytoolové cesty na světě, včetně Ironman za M14. Kde hledáš nebo budeš hledat další cíle? Nemyslím konkrétní cesty, myslím obecně prostor pro realizaci v drytoolu na přírodních terénech.

Spoustu cílů ještě určitě mám, přeci jen svět není zrovna malý, a když se budeme bavit o drytoolu ve spojení s ledem, tak je toho dost, jen to bohužel nejsou zrovna cesty a oblasti, které potkáme u nás za barákem.

Jak moc se rozvírají nůžky mezi drytoolem na přírodních terénech a tím závodním? Je možné zůstat univerzálem nebo je či v blízké budoucnosti bude nutné se specializovat? Závodů jsou vždycky alespoň trochu o něčem jiném. Hraje tam velkou roli stres a tlak, pod kterým jste. Oproti tomu venku je zvládnutá psychika potřeba také, ale zas v jiném směru. Určitě přijdou pouze specialisti a už i jsou, ať již je to tím, že se chtějí zaměřit pouze na závody. Přeci jen se na závodech leze trochu jiným stylem (velkou roli tam hraje čas a zakopávací desky, které volně v přírodě zrovna nenajdete) nebo tam i figuruje strach z lezení venku, přeci jen ten faktor nebezpečnosti tam je větší než při soutěžním lezení.

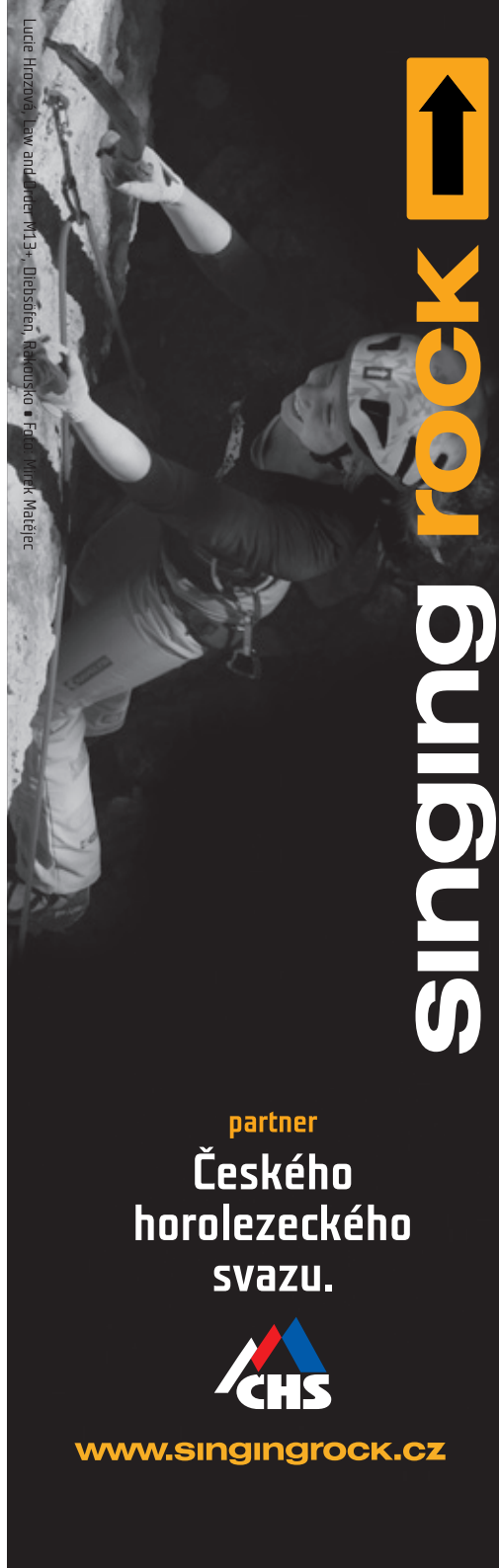
V poslední době zkoušíš také lezení skalního charakteru v horách. Jak lze toto skloubit s lezením s cepíny? Může to znamenat nějakou novou trvalejší orientaci právě na big wall lezení? Baví tě šlapání do kopce?

Když jsem byla menší, tak se mi šlapání přičítalo, ale čím dál víc mě to teď začíná bavit... a ty krásný výhledy a ta monumentálnost přírody stojí za to. Nezanevřela jsem tím na Juru a naše písky, ale určitě jsem si tím rozšířila lezecký obzor a přišla na směr, který je mi blízký. Skloubení s cepíny je samozřejmě oříšek, snažila jsem se lézt přes zimu obojí, abych neztratila tolik, ale nezvládala jsem to. Takže holt každý jaro je to trochu trápení a když jste na podzim v největší fazoně, tak už abyste se začali rozlézat na cepínech.

Lucie Hrozová, obě foto Pavel Nesvadba

Lucie Hrozová, Law and Under M13+, Diebsöfen, Rakousko ■ Foto: Miroslav Matějec

singin' rock

partner
Českého
horolezeckého
svazu.

www.singinrock.cz

Více o Editě...

Vyrostla jsi na pískách, zvládáš parádně techniku pískovcového lezení. V čem jsou z tvého pohledu „písky“ jiné, než například vápno? Proč naši špičkoví pískaři (včetně tebe) přelézají svá maxima na jiných horninách? Má vůbec ještě smysl oddělovat extrémní lezení na písku, kde většinou již není kladen tak velký tlak na „morál“, jako tomu bylo dříve, od jiného „skalkaření“?

Lezení na písku je pro mě úplně jiný „level“ než vápno. Hlavně je to tím, že na písku člověk musí umět lézt. Je to více o technice, balancu a morálu. Na vápně umí lézt každý. Je to více o síle, která se snadno dá natrénovat na umělých stěnách. Aby se lezec zlepšil na písku,

tak nejlepším tréninkem je na něm stále lézt. Tím, že jsem vyrostla na písku, tak mám k lezení cit (i když po zimě to tak nevypadá). Na vápně lezu taky hodně. Přes zimu se snažím jezdit na jih Evropy a přes léto alespoň do Frankenjury. Na těžší přelezy na vápně trénuji na překlízce. Co se týče toho oddělování extrémního lezení na písku od skalkaření, tak si myslím, že by se to oddělovat mělo. Stále jsou na písku cesty (i ty nad X) méně jištěné než na vápně. A hlavně je to na písku jiné. Nemám ani ráda, když někdo srovnává pískovcovou klasifikaci s vápencovou (UIAA či francouzskou).

Umíš i vicedělky, pevně věřím, že i v této disciplíně se dočkáme nějakého zajímavého kousku. Proč jsi nešla se svým partnerem Ondrou Benešem do stěny Sfingy, když už jsi jim tam pomáhala tahat bagáž? Baví tě chodit do kopce?

S vicedělkami nemám moc zkušeností, raději se zatím držím při zemi. Uvidíme časem... Větší cíle mám zatím na skalách. V Peru na Sfinze jsem se nepodílela

na prvovýstupu, protože Sfinga je v horách (5 000 m) a dost jsme řešili počasí. Měli jsme štěstí, že ten týden, který jsme tam strávili, nám počasí přálo. Kluci museli pospíchat, aby se počasí nezkažilo, to by pak znamenalo čekat několik dní a na to jsme neměli čas. A další, asi podstatnější věc... Neudržíš vrtačku zdviženou v jedné ruce nad hlavou... Bohužel, když se prvovýstup dodělal, tak přišlo sněžení a zima, takže jsem se nedostala na vrchol, ale i tak to byla skvělá zkušenost! S chozením do kopce nemám problém, teda když zrovna nemám na zádech naloženo 30 kg, to se pak plazím jako šnek.

Z velkých hor na malý kamenný „píseček“. Co ti dává bouldering? Řada klasiků pořád tuto disciplínu moc neuznává, na co bys je nalákala, aby popadli matraci a šli si „zablbnout“?

No upřímně, taky dávám přednost lanu. Když mám na vybranou, tak vždy jedu lézt s lanem. Bohužel na podzim a na jaře je někdy ještě na lano zima, to pak беру matraci a jdu na Sněžník nebo na Modřín. Klasiky bych mohla nalákat asi na to, že bouldering je relativně pohoda. V lese, mezi šutry je klídek a válet se na bouldermatce a občas si něco vylézt, má taky něco do sebe.

Ptal se Petr Resch

Edita Vopatová, ČP 2013 Teplice n. M., obě foto Kamil Hodík

Pro některé horolezce jsou orgány ochrany přírody (OP) synonymem nepřítele, který omezuje jejich svobodu. Z jejich pohledu se zřejmě jeví jako rozpolcená bytost bránící současně dvě strany barikády...

Já se svojí „dvojedinou“ pozicí žádný problém nemám, stejně jako naprostá většina lidí navyklých nevidět svět černobíle. Pokud někdo ke spokojenému životu potřebuje nepřítele, má ho mít a ochrana přírody je v současném společenském ovzduší poměrně snadný a prvoplánový cíl. Rozhodně nehodlám bránit dvě strany iracionální barikády. Pokud mám nějakou ambici, pak tedy tuto barikádu postupně odstraňovat a kultivovat vztahy mezi ochranou přírody a horolezci. Tady pak vidím znalost obou prostředí jako nespornou výhodu.

Myslím si, že mezi horolezci je většina těch, kteří mají přírodu rádi a chovají se k ní ohleduplně. I oni však mívají pocit, že některá omezení jsou zbytečná, nerozumí jim. Proč?

Nemá smysl popírat, že se ochraně přírody nedaří veřejnosti, a tedy ani horolezcům, srozumitelně vysvětlovat svoje východiska, cíle či postupy (záměrně neříkám „svoje zájmy“, protože zájmy jsou to společenské a OP je pouze naplňuje). Některé důvody jsou víceméně objektivní. Patří k nim přílišná komplikovanost předpisů, negativní obraz nepohodlné ochrany přírody cíleně vytvářený ekonomickými i politickými strukturami nebo nedostatečnost v obecném vzdělání veřejnosti. Ono je opravdu jednodušší sdělit návštěvníkovi rezervace, že není dobré rušit při hnízdění sokola, než mu vysvětlit, co je přirozený ekosystém, jak složité vazby existují mezi jeho viditelnými i skrytými složkami a hlavně k čemu je to všechno dobré. A stejnou váhu mají i důvody subjektivní. Ochrana přírody dlouho trvalo, než vzala na vědomí, že nevystačí pouze se svým biologickým základem ani se systémovým ekologickým přístupem, ale že stejně důležitá je i interpretace. A to nejen klasická ekologická výchova nebo osvěta, ale také třeba péče o návštěvníky v chráněných územích a zprostředkování zážitku. Těžko to

J. Hušek, vedoucí Správy CHKO Jizerské hory, vedoucí odborné skupiny pro rekreaci, sport a turistiku Agentury ochrany přírody a krajiny, dlouholetý aktivní horolezec.

Jiří Hušek, foto archiv Jiřího Huška

chtít jako amatérské kutilství po přírodovědci, který práci s veřejností konečkonců ani nemusí vnímat jako prioritu. Jsem ale přesvědčený, že situace se postupně zlepšuje, snažím se přispět.

Horolezci někdy poukazují na to, že omezení daná ochranou přírody v zahraničí jsou menší než u nás. Po skalách mohou lézt až na ojedinělé výjimky všichni, v horách se mohou pohybovat volně...

Nemyslím si, že by rozdíl mezi českou ochranou přírody a ochranou přírody v civilizované Evropě byly veliké, vycházíme z téhož kulturního základu. I za hranicemi jsou místa, kde jsou volný pohyb osob i lezení celoročně vyloučeny – stačí se například podívat na seznam omezení v nedalekém Bavorském lese (třeba celoroční uzávěra atraktivních ledů na Velkém Javoru, kterou pravidelně porušují především čeští lezci). Z hlediska uživatele přirozeně lépe vypadá a snáze se odůvodňuje lokální uzávěra v prostředí, kde lezení jinak omezeno není, než plošné omezení, ze kterého se poskytu-

jí výjimky (případ ČR), ačkoli konečný prostor pro lezení může být v obou případech takřka totožný. Určitě by bylo dobré v dlouhodobém výhledu českou a zahraniční legislativu a praxi přibližovat. Už se tomu tak částečně děje právě v případech, kdy tradiční výjimky pro vyjmenované skupiny (například členy ČHS) se nahrazují vyhrazením prostoru k lezení pro všechny.

Jedním z problémů OP je počet zákazů na straně jedné, a reálná možnost kontrolovat a vynucovat jejich dodržování na straně druhé.

Ten rozpor opravdu existuje. Obecně nepovažuji za vhodné přijímat zákazy, jejichž dodržení nejsem schopen nebo ochoten účinně vymoci. To platí jistě i pro stát, který přijme zákonné omezení, ale nevytvoří podmínky pro jeho kontrolu (například faktická neexistence profesionální strážní služby v CHKO, na rozdíl od NP). Stejně tak to platí pro konkrétní orgány OP, které si někdy iniciativně vytvářejí svými rozhodnutími agendu, kterou perso-

Jizerské hory, Zahradní stěna, foto Petr Jandlík

nálně nemohou zvládnout a už na počátku počítají s jakousi zvýšenou měrou neformální tolerance. To je problém, který vede k dalšímu snižování autority ochrany přírody a každý úřad by si to měl uvědomit. Je také možné při dohledu nad stanovenými pravidly spolupracovat s partnery mimo ochranu přírody (např. ČHS), ale odpovědnost za kontrolu je pochopitelně nepřenositelná.

Některé orgány OP podmiňují uskutečnění prvovýstupu svým souhlasem. Smysl podmínky je vcelku jasný, ale podmínka je v praxi obtížně realizovatelná, protože orgány OP na tuto činnost nemají kapacitu a mnohdy ani odborné znalosti. Právě povolování prvovýstupů ochranou přírody je podle mého jedním z příkladů obtížně zvladatelné agendy. Dokážu si to funkčně představit pouze pro vybrané, plošně omezené lokality. Jinak lze stanovit

v příslušném rozhodnutí obecné podmínky pro prvovýstupy, které přiměřeně zajistí šetření předmětů ochrany přírody (vegetace, živočichové, geomorfologie včetně mikroforem – např. pískovcové voštiny). Pokud to možné není, pak je bohužel namísto úplný zákaz prvovýstupů, vždy však jasně odůvodněný.

Nedostatečná znalost horolezectví u některých orgánů OP může vést k neodůvodněným obavám, nadměrným nebo nevhodným restrikcím apod.

Je přirozené, že u mnohých orgánů OP rozhodují o horolezecké agendě úředníci, kteří nemají zkušenosti s lezením. To může vést k nadměrnému uplatnění principu předběžné opatrnosti nebo k používání nevhodných nástrojů či podmínek. Na druhou stranu je dobré říci, že jejich pohled může být v některých případech objektivnější, než u protřelých ochránářsko-lezeckých rutinérů. Pokud se týká správy

NP nebo CHKO, daří se podle mého názoru v posledních letech přístupy sblížovat. Problém zůstává v oblastech, kde není lezecká tradice a chybí zkušenosti nebo u mnohých krajských úřadů, které mají ve správě velký počet lezecky využívaných rezervací. Osvěta směrem k orgánům OP je potřebná, ale rozhodně nejsme na začátku – společně s ČHS se nám už spousta věcí v tomto směru podařila.

Způsoby ochrany hnízdišť, které orgány OP realizují, se liší. Příznávám, že uzavírání celých oblastí a vydávání vyhlášek mně připadá být zbytečně komplikované. Nelze věc řešit jednodušeji?

Tady se dopustím vlastního názoru, který nemusí být v úplném souladu s právními výklady. Také mně přijde uzavírání oblastí pro lezení nařízeními nebo opatřeními obecné povahy velmi komplikované, administrativně náročné, málo operativní a omezeně funkční. Vyvěšení tabulky v terénu, na které bude zákaz vstupu bez zmocnění řízením vedeným podle správního řádu, je ovšem nezákonné. Podle mého soudu však lze najít právně korektní a přiměřeně operativní i funkční řešení. Označení v terénu, informaci na webu nebo jinde lze formulovat ne jako zákaz vstupu či jiné činnosti, ale jako informaci o tom, že vstupem (nebo jinou činností – lezením) se dopouštím přestupku, protože ruším zde právě hnízdičím chráněného živočicha, což zakazuje zákon...

Častým tématem „tvé“ pracovní skupiny AOPK je geocaching, horská kola... O vlivu těchto aktivit na přírodu není pochyb, ale žádám z nich zřejmě nemusí své zájmy prosazovat tak jako horolezectví, které se ocitlo i v zákoně o ochraně přírody a krajiny. Výlučná pozice horolezectví ve vztahu k ochraně přírody (tedy v tom negativním, omezujícím smyslu) je vlastně logická. Je to tím, že tyto zájmy jsou z podstaty věci v přirozeném konfliktu a také tím, že se koncentrovane střetávají v jednom omezeném prostoru. Kulturní krajina střední Evropy byla historicky intenzivně hospodářsky využívána a přeměňována. Hospodářskému tlaku unikly některé komplikovaně využitelné a ekonomicky nezajímavé oblasti. Mnohdy to byly právě nepřístupné skály, ve kterých se zachovaly nejceněnější části původní přírody

a které se následně společnost rozhodla chránit v národních parcích, rezervacích či památkách. Bohužel ke škodě horolezců, kteří se na rozdíl od cyklistů, orientačních běžců, geokačérů, hipoturistů atd. nemají kam přesunout nebo rozptýlit. Prostě jsme si souzeni a budeme se muset učit spolu rozumně vyjít.

Na skalách i v ochraně přírody se pohybuješ dlouhou dobu. Co se za tu dobu nejvíce změnilo, jaké jsou toho příčiny, co nás čeká?

Za 40 let, co vnímám lezení a ochranu přírody, se

toho změnilo opravdu hodně. Příčinou je změna žebříčku hodnot a životního stylu. Takzvaný zdravý životní styl se stává fetišem, outdoor je prostředím pro pohádkový byznys, lidi mají hromadu volného času a vlastně i peněz a velmi ochotně naskočili na vlnu konzumu a zábavy. Uspokojování svých potřeb vnímají jako nárok a svobodu stále častěji zaměňují za anarchii. To se přirozeně nevyhnulo ani horolezcům, stává se stále masovějším, vyžaduje vyšší materiální standard a infrastrukturu a zároveň se jaksí virtualizuje a sterilizuje. Komická je v tomto smyslu honba za adrenalinovými zážitky při současném trvání na

absolutní bezpečnosti. Vývoj si předvídat netroufám, přehnaným optimismem netrpím.

Jak vnímáš ČHS, je to spolehlivý partner k jednání?

ČHS určitě je korektní a spolehlivý partner k jednání pro ochranu přírody. Je zcela jisté i jeho zásluhou, že se podařilo vyjednat mnoho oboustranně přijatelných kompromisů a udržet pro horolezce jejich přírodní hřiště v současném rozsahu za snesitelných podmínek. Mám dojem, že tuto skutečnost řada lezců, včetně členů ČHS, dostatečně nedoceňuje.

Ptala se Božena Valentová

Rock Point ZÓNA
= zákaznická karta plná výhod

síť outdoorových prodejen
a specializovaný e-shop
www.rockpoint.cz

Rock Point
OUTDOOR EXPERT

makak

**Lezecké stěny
a chyty**

info@makak.cz

tel: 483 318 359

www.makak.cz

Rok 2013 s ČHS

Rozrostl se počet členů (12,5 tisíce), vzniklo několik nových oddílů a zvýšil se zájem o kombinované členství v ČHS a OEAV. Bylo rozšířeno rodinné členství, zavedena kategorie juniorů s nižšími členskými příspěvky a byly zrušeny vstupní poplatky.

Členové ČHS jsou úrazově pojištěni na organizovaných akcích, mohou si zakoupit cestovní pojištění kryjící horolezecké aktivity, mohou lézt na skalách, kde platí povolení jen pro členy ČHS, využívat slevy na chatách ve Vysokých Tatrách, platit nižší startovné na závodech organizovaných ČHS, mají k dispozici knihovnu s horolezeckými průvodci, výhodné nabídky a slevy od partnerů...

V březnu se konala další valná hromada ČHS, na které bylo zastoupeno cca 2,5 tisíce členů. VH schválila zprávu o hospodaření, které skončilo díky navýšení státní dotace velkým přebytkem, rozpočet na rok 2013 a novelu stanov, jejímž cílem bylo „vyčistit“ a upřesnit některá ustanovení. Slavnostním momentem VH bylo udělení zvláštní ceny UIAA Radanu Kuchařovi a udělení titulu čestný člen ČHS in memoriam Zuzaně Hofmannové.

V činnosti pokračoval výkonný výbor zvolený v roce 2012, od srpna bohužel bez Zdeňka Hrubého. Funkce předsedy se ujal v souladu se stanovami 1. místopředseda Jan Bloudek, kterému k dosavadní práci s hlídáním rozpočtu přibýly starosti navíc. VV se sešel osmkrát, na jedno z jednání přijali pozvání členové OVK Dubské skály. Oproti VV si personálně polepšil sekretariát, který pracuje od února v tříčlenné sestavě. Pro činnost VV i sekretariátu je společné, že práce je více, než se dá stihnout. Dobrovolníky ochotné pracovat zadarmo nebo za mírný „bakšiš“ vítáme.

V roce 2013 došlo k několika změnám v odborných komisích. V lednu byla vytvořena komise nesoutěžního horolezectví, jejíž vedení se ujal Honza Polák, který přinesl náměty, jak činnost oživit. Své plány neměl bohužel čas realizovat, v říjnu zahynul na skalách. Agenda bezpečnostní komise byla rozdělena mezi lékařskou komisi (sledování úrazů) a metodickou komisi (testování materiálu). Další významnou změnou je avizované odstoupení Vladimíra Wolfa z vedení CVK. Všem předsedům a členům komisí patří velké poděkování za čas a úsilí, které práci pro horosvaz věnují.

Příprava rozpočtu ČHS je v posledních letech komplikovaná, neboť přítok peněz ze Sazky je minulostí a dotační politika státu těžko předvídatelná. VH schválila rozpočet na rok 2013 opět jako vyrovnaný. Nejvíce peněz bylo nasměrováno do oblasti údržby skal a do závodního sportu. S neznámou v podobě výše státních dotací jsme se letos vypořádali prostřednictvím „vázaných prostředků“, které bylo možno čerpat jen na koncepční činnost a se souhlasem VV. Příjmovou stránku rozpočtu, kterou tvoří především členské příspěvky a dotace, pomohli opět vylepšit partneři ČHS – adidas a HUDY sport (hlavní partneři), Lanex (Tendon a Singing Rock), Makak, Vertical Trade a Uniq. Všem děkujeme.

Hlavní činnost ČHS směřovala i v roce 2013 především do údržby skal včetně ochrany přírody, do

oblasti bezpečného lezení a do závodní činnosti. Údržbu skal zajišťovaly opět oblastní vrcholové komise a správci skal. Nejmatatelnějším výsledkem jejich dobrovolné činnosti je výměna jištění, díky které se můžete cítit na skalách bezpečněji. OVK se podílely i na jednání s orgány ochrany přírody, ať už se jednalo o průběžnou komunikaci nebo vyjednávání nových povolení. V letošním roce jsme získali nová povolení pro Tiské stěny, Jizerskohorské bučiny, Stříbrný vrch, Údolí Jizery, Broumovské a Polické stěny a Váňův kámen.

Metodická činnost byla zaměřena hlavně na školení instruktorů, kterých má ČHS nyní více než 200. Podařilo se realizovat také dva metodické víkendy, jeden zaměřený na lezení na skalách a druhý na lezení v ledu. Začátečnickům by měla cesta k lezení usnadnit metodická příručka, která bude distribuována od ledna 2014. K tématu bezpečného lezení přispěl i tradiční Pelikánův seminář, který se konal ve spolupráci s SHS James ve Vysokých Tatrách.

Závodní agendu zajišťovaly komise – soutěžního lezení dospělých, mládeže, závodního skialpinismu a drytoolingu. Opět se konal Český pohár v lezení na obtížnost, v boulderingu včetně obou mistrovství ČR, samostatné MČR v lezení na rychlost, ČP mládeže na obtížnost a na rychlost a Tendon Cup. Proběhl také seriál závodů ČP ve skialpinismu včetně MČR a mezinárodní MČR v drytoolingu. Ve všech disciplínách byla sestavena reprezentační družstva, jejichž členové se účastnili závodů světového poháru i mistrovství světa a Evropy.

ČHS je od 1. 1. 2014, v souladu s novým občanským zákoníkem, spolkem. Změna je automatická, nevyžaduje transformační opatření.

Božena Valentová

Gasherbrum, foto archiv Marek Holeček

Šest let společné práce pro ČHS. Až zbytečně málo času na to, poznat Zdenku. Dny, večery a noci strávené nad papíry. Co si asi tak lze zapamatovat? Rozvážný a pozorný posluchač, když ostatní mluvili a mluvit měli. Velmi připravený a informovaný, když se o něčem rozhodovalo. Pomocník i obhájce, když bylo obhajoby či pomoci zapotřebí (je vždy vlastní angažovanost tou nejlepší pomocí?). V pravý čas rozhodný až odvážný (nač se chtít zalíbit?). Nezaznamenal jsem u něj stopu egoismu, dosud jsem nepoznal člověka, který by měl „své věci“ tak jasně poskládané. Skvělý tanečník, když bylo s kým tančit, skvělý inteligentní bavič, když byl na zábavu čas (až na ten problém ho rádo dostat z postele). S grácií a elegancí předjížděl všechny supící lokomotivy do kopce z Míseček na Vrbatku. Kamarádský a férový za každé okolnosti. Akorát neboulderoval a určitě neměl hudební sluch, to by se mu nemohlo líbit moje hraní na housle. Víc jsem toho nestihl. Ale, je to málo?

Díky Zdenko, Petr Resch

Jeden z nejvýznamnějších českých horolezců, ekonom, pedagog a úspěšný manažer, předseda Českého horolezeckého svazu a člen výkonného výboru České unie sportu. Ženatý, otec dvou dětí.

Zdeněk Hrubý vystudoval kybernetiku na FEL ČVUT a později ekonomii v Německu a v Anglii. Od začátku 90. let se angažoval ve státní správě, kde působil na vysokých manažerských pozicích. V průběhu let byl například ředitelem Prognostického ústavu, náměstkem ministra financí, národním koordinátorem pomoci EU, vládním zmocněncem výročního zasedání Mezinárodního měnového fondu a Světové banky v roce 2000, poradcem guvernéra ČNB a působil na dalších vysokých pozicích. V posledních letech se soustředil především na pedagogickou a vědeckou činnost na Fakultě sociálních věd UK, kde vyučoval na katedře institucionální ekonomie.

Zdeněk Hrubý

* 9. 8. 1956 † 8. 8. 2013

V roce 2009 a poté i v roce 2012 byl zvolen předsedou Českého horolezeckého svazu a od roku 2012 byl také členem výkonného výboru České unie sportu (dříve ČSTV).

V oblasti horolezectví byly jeho doménou velehory. V letech 1994 – 2012 úspěšně vystoupil na osm osmitisícovek. Vyšší počet osmitisícových vrcholů má z českých horolezců na svém kontě pouze Radek Jaroš.

1994 Čo Oju (8 201 m)

1997 Gasherbrum I (8 068 m), Gasherbrum II (8 035 m)

1999 Lhotse (8 516 m)

2004 Šiša Pangma (8 013 m)

2007 Broad Peak (8 047 m)

2008 Dhaulágirí (8 167 m)

2012 Nanga Parbat (8 125 m)

Zdeněk Hrubý se zúčastnil i dalších expedic na osmitisícové vrcholy: Na Mount Everestu se dostal do výšky 8 650 m, na K2 do výšky 8 000 metrů a na Kančendženze do výšky 8 100 metrů, pokoušel se vystoupit rovněž na Makalu.

V posledních letech byl jeho hlavním spolulezcem Marek Holeček. Společně se v roce 2009 pokoušeli o prvovýstup jihozápadní stěnou na Gašerbrum I, který museli vzdát kvůli zdravotním problémům Z. Hrubého, a v letech 2011 a 2012 se pokoušeli o prvovýstup v jižní, Rupalské stěně Nanga Parbat. I přesto, že se prvovýstup nezdařil, podařilo se jim dosáhnout za velmi těžkých podmínek vrcholu Nanga Parbat Kinshoferovou cestou.

Velkým, bohužel však posledním horolezeckým úspěchem této horolezecké dvojice byl prvovýstup SZ pilířem na nepálský Talung (7 349 m). Výstup usku-tečnili v květnu 2013 v rámci třídílného projektu, z jehož druhé části, pokusu o prvovýstup na Gasherbrum I, se již Zdeněk Hrubý nevrátil.

Za své horolezecké výkony dostal Zdeněk Hrubý mnohá ocenění. V roce 2004 získal Výstup roku za zdolání Šiša Pangmy alpským stylem McIntyrovou cestou (s Radkem Jarošem, Martinem Minaříkem a Petrem Maškem), v roce 2006 dostal stejné ocenění za polární přechod Antarktidy s následným výstupem na její nejvyšší vrchol Mt. Vinson (s Vladimírem Noskem a Peterem Valušiakem). V roce 2012 získal čestné uznání za výstup na Nanga Parbat Kinshoferovou cestou (s Markem Holečkem). Poslední ocenění, Výstup roku 2013 a druhé místo v soutěži Horolezec roku 2013, za prvovýstup na Talung (s Markem Holečkem), bylo Zdeněkovi Hrubému uděleno in memoriam. Ze všech cen, které získal, si Zdeněk Hrubý nejvíce cenil Hlavní ceny Českého klubu fair play a ceny Evropského hnutí fair play, které získal spolu s Radkem Jarošem za záchranu životů dvou polských a jednoho španělského horolezce při výstupu na Dhaulágirí v roce 2008.

terrex hybrid jacket

Hybridní konstrukce WINDSTOPPER® a Soft Shell materiálu udržuje vaši ideální tělesnou teplotu za všech podmínek.

 koupíte nyní na
adidas.cz

Výstupy roku 2013

Kat. 1 - Hory nad 6 000 m

Výstup roku: **Zdeněk Hrubý a Marek Holeček – provýstup Thumba Party na Talung**
Nepál, Talung 7 349 m, prvovýstup SZ stěnou, obtížnost M6+, WI6, alpský styl; 14.-20. 5. 2013.

Kat. 2 - Hory pod 6 000 m – mixový a ledovcový charakter

Čestné uznání: **Pavel Vrtík, Jan Straka – Severní kuloár Dru Direct**
Francie, Sedlo mezi Grand a Petit Dru 3 698 m, M8, OS, délka výstupu 800 m; 3. 3. 2013.

Kat. 3 - Hory pod 6 000 m – skalní lezení a big wall

Čestné uznání: **Ondřej Beneš, Pavel Bohuněk – Los Checos Banditos**
Peru, La Esfinge 5 325 m, prvovýstup severní stěnou, 9 UIAA, 600 m, 12 délek; 1.-7. 6. 2013.
Čestné uznání: **Cyril Kratochvíl, Filip Hebelka, Jiří Lautner, Martin Otáhal – Mainty sy Fotsy**
Madagaskar, Mitsinjoarivo, prvovýstup, 8a fr., 330 m, 6 délek; 3.-10. 10. 2012.

Kat. 5 – Skalní terény ostatní oblasti

Výstup roku: **Adam Ondra – Change**
Norsko, Flatanger, autorství a prvovýstup, 9b+, 55 m, nejtěžší cesta na světě; 4. 10. 2012.
Čestné uznání: **Adam Ondra – Cabane au Canada**
Švýcarsko, Rawyl, 9a, 40 m, druhé OS dané obtížností na světě; 9. 7. 2013.
Čestné uznání: **Edita Vopatová – China Crisis**
Španělsko, Oliana; 8b+, PP, 35 m; 29. 1. 2013.

Kat. 6 - Boulder

Čestné uznání: **Adam Ondra – Rámájana**
Petrohrad, prvovýstup, 8B+; 20. 4. 2013.
Čestné uznání: **Martin Stráník – Dunkelkammer**
Německo, Bahratal, 8B+; 5. 2. 2013.

Kat. 7 – Mixy a ledy sportovního charakteru

Výstup roku: **Lucie Hrozová – Ironman**
Švýcarsko, Eptingen, M14, první ženský přelez cesty; 4. 2. 2013.
Čestné uznání: **Lucie Hrozová – Superman**
Švýcarsko, Eptingen, M13+, první ženský přelez; 1. 2. 2013.
Čestné uznání: **Mirek Matějec – Ironman**
Švýcarsko, Eptingen, M14; 8. 3. 2013.

Kat. 8 – Skialpinismus

Výstup/sjezd roku: **Jakub Macek, Jiří Švihálek – Ranrapalca**
Peru, Ranrapalca 6162 m, sjezd SV stěnou Ranrapalca, převýšení 1000 m, max. sklon až 55 stupňů; 22. 6. 2013.

*Jakubu Mackovi a Zdeňkovi Hrubému byla ocenění udělena in memoriam.
V kategorii pískovcového lezení nebyla ocenění udělena.*

Pivo Českého ráje

PIVOVAR ROHOZEC, a.s.,
Malý Rohozec 29, 511 01 Turnov
tel./fax: +420 481 323 916,
tel. expedice: +420 481 323 166,
GSM brána : +420 739 589 423,
email: pivorohozec@pivorohozec.cz

WWW.PIVOROHOZEC.CZ

ČESKÝ HOROLEZECKÝ SVAZ představuje své mediální partnery:

www.lezec.cz

www.montana.cz

www.lideahory.cz

www.czech-press.cz

www.horyinfo.cz

www.pohora.cz